

NEYTENDASTOFA

Ákvörðun nr. 11/2019

Afturköllun og bann við sölu á barnaburðarpoka frá Bieco's

I.

Málsmeðferð

1.

Neytendastofa tók þátt í átaksverkefni evrópskra stjórnvalda á sviði vöruöryggis, þar sem kannað var öryggi barnavara. Verkefnið beindist að því að athuga hvort ákvæðum laga nr. 134/1995 um öryggi vöru og opinbera markaðsgæslu og gildandi stöðlum um barnaburðarpoka væri framfylgt.

Þann 12. júní 2018 fór fulltrúi frá Neytendastofu í verslunina Ólavía og Oliver og fékk barnaburðarpoka frá Bieco's af gerðinni Baby Trage universal 6-1 (sjá fylgiskjal). Varan var send til prófunarstofunnar UL á Ítalíu.

2.

Prófunarstofan UL kannaði hvort burðarpokinn samræmdist staðlinum ÍST EN 13209–2:2015 „Barnavara og vara til nota við ummönnum barna - Barnaburðarpokar – Hluti 2: Stoðgrindarlausir burðarpokar“. Samkvæmt niðurstöðum prófananna uppfyllti varan ekki lágmarkskröfur sem gerðar eru til barnaburðarpoka. Prófanir sýndu fram á að það væri fallhætta þar sem barn gæti fallið úr burðarpokanum auk þess sem bönd fyrir axlir á pokunum voru ekki örugg. Í niðurstöðunum kemur einnig fram að leiðbeiningar og viðvaranir á barnaburðarpokanum uppfylltu ekki kröfur.

3.

Þann 15. janúar 2019 sendi Neytendastofa niðurstöður prófanna á verslunina Ólavíu og Oliver. Þar kom fram að Neytendastofa óskaði eftir athugasemdum verslunarinnar vegna niðurstöðu prófunarinnar. Engin svör bárust frá versluninni varðandi Baby Trage universal 6-1 frá Bieco's. Neytendastofa lagði tímabundið sölubann á barnaburðarpokann þann 1. febrúar 2019 þar sem óskað var eftir gögnum og hve margir barnaburðarpokar hafi verið afhentir. Þann 4. mars 2019 sendi Neytendastofa tölvupóst þar sem vísað var til fyrri bréfa og að engin svör höfðu borist.

Neytendastofu bárust engin svör frá versluninni.

II. Niðurstaða

1.

Mál þetta varðar öryggi barnaburðarpokans Baby Trage universal 6-1 frá Bieco's sem seldur var í verslun Ólavíu og Olivers. Niðurstöður leiddu í ljós að varan, Baby Trage universal 6-1, uppfyllir ekki lágmarks kröfur um öryggi í skilningi laga nr. 134/1995 um öryggi vöru og opinbera markaðsgæslu og gildandi staðal ÍST EN 13209–2:2015 „Barnavara og vara til nota við ummönnun barna - Barnaburðarpokar – Hluti 2: Stoðgrindarlausir burðarpokar“. Samkvæmt áhættumati er hætta á alvarlegum slysum þar sem varan stóðst ekki prófanir hvað varðar mikilvægar öryggisþætti.

2.

Samkvæmt 1. mgr. 2. gr. laga nr. 134/1995, um öryggi vöru og opinbera markaðsgæslu mega framleiðendur einungis markaðssetja öruggar vörur. Þá segir í 2. mgr. sömu greinar:

„Vörur, sem ætlaðar eru til sölu, leigu eða hvers kyns annarrar afhendingar í atvinnuskyni á markaði, skulu vera þannig úr garði gerðar að þær fullnægi kröfum sem vegna almannahagsmuna eru gerðar til þeirra í lögum og reglugerðum eða stöðlum um öryggi vöru og vernd heilsu og umhverfis.“

Þá er í 8. gr. laga nr. 134/1995 að finna ítarleg ákvæði um hvað teljist örugg vara og til hvers skuli litið við mat á því hvort vara teljist örugg. Ákvæðið er svohljóðandi:

„Örugg vara merkir sérhverja vöru sem við eðlileg eða fyrirsjáanleg notkunarskilyrði, þ.m.t. endingartíma, svo og kröfur sem gerðar eru um uppsetningu, viðhald og hvernig hún skal tekin í notkun, telst vera hættulaus fyrir einstaklinga, heilsu þeirra og eignir enda fullnægi hún almennum kröfum sem gerðar eru vegna almannahagsmuna um öryggi og vernd heilsu, svo og umhverfis. Við mat á öryggi vöru skal einkum haft til hliðsjónar:

- 1. Eðli vörunnar, þ.m.t. samsetning hennar, umbúðir og samsetningarleiðbeiningar og, þar sem við á, uppsetningar- og viðhaldsleiðbeiningar.*
- 2. Áhrif vörunnar á aðrar vörur ef fyrirsjáanlegt er að hún verði notuð með öðrum vörum.*
- 3. Framsetning vörunnar, merkingar og, ef við á, varnaðarorð og leiðbeiningar um notkun og förgun auk hvers kyns ábendinga eða upplýsinga um vöruna.*
- 4. Hvort varan er gerð fyrir tiltekinn markhóp neytenda sem getur stafað sérstök hætta af vörunni, t.d. börn og eldra fólk.*

Framleiðsla og dreifing vöru, svo og þjónusta sem veitt er í tengslum við vöruviðskipti skulu ávallt vera í samræmi við ákvæði laga, reglugerða og annarra stjórnvaldsfyrirmæla sem gilda

hverju sinni um öryggi vörunnar, sbr. 1. mgr. 9. gr. laga nr. 134/1995. Í 2. mgr. 9. gr. sömu laga er nánar skilgreint hvaða vörur teljast vera öruggar í skilningi laganna en þar segir:

„Vara telst vera örugg ef hún uppfyllir skilyrði sem fram koma í íslenskum stöðlum, sem innleiða Evrópustaðla, sem tilvísun hefur verið birt í hér á landi og í Stjórnartíðindum Evrópubandalagsins í samræmi við ákvæði tilskipunar um öryggi vöru.“

Um hönnun, framleiðslu og gerð Baby Trage universal 6-1 frá Bieco's gildir staðallinn ÍST EN 13209–2:2015 „Barnavara og vara til nota við ummönnum barna - Barnaburðarpokar – Hluti 2: Stoðgrindarlausir burðarpokar“. Skyld er að prófa og merkja slíkar vörur með tilvísun til staðalsins til staðfestingar því að varan uppfylli kröfur hans.

3.

Áhættumat hefur verið framkvæmt vegna burðarpokans í samræmi við niðurstöður prófunarskýrslunnar. Er niðurstaða áhættumatsins að barnaburðarpokinn feli í sér alvarlega áhættu þar sem hætta er á að barn geti dottið út burðapokanum og að bönd yfir axlir eru ekki örugg.

Á framleiðendum og dreifingaraðilum hvílir rík skylda til aðgerða að eigin frumkvæði þegar í ljós kemur að vara sem þeir dreifa og markaðssetja uppfyllir ekki kröfur um öryggi vörunnar, sbr. ákvæði laga nr. 134/1995, einkum ákvæði 8. - 10. gr. laganna. Virði framleiðandi eða dreifingaraðili ekki framangreindar skyldur sínar þá ber Neytendastofu að grípa til aðgerða.

Samkvæmt 2. mgr. 24. gr. laga nr. 134/1995 á framleiðandi eða fulltrúi hans að greiða allan þann kostnað af tilkynningum um hættulega vöru sem beint er til almennings, svo sem kostnað við tilkynningar í fjölmiðlum. Neytendastofa fer fram á að Ólavía og Oliver birti fréttatilkynningu til neytenda til þess að tryggja öryggi þeirra sem nota ofangreinda vöru og til þess að eðlilegum varnaðaráhrifum sé náð.

Afturköllun, afhendingarbann og sölubann þetta tekur gildi við birtingu ákvörðunarinnar. Verði ekki farið að fyrirmælum Neytendastofu má búast við tekin verði ákvörðun um dagsektir á grundvelli 1. mgr. 25. gr. laga nr. 134/1995.

Neytendastofa mun upplýsa eftirlitsstofnun EFTA og önnur eftirlitsstjórnvöld á Evrópska efnahagssvæðinu um þær aðgerðir sem gripið hefur verið til hér á landi í samræmi við 7. tölul. 14. gr. laga nr. 134/1995. Fara upplýsingaskiptin fram með tilkynningu í tilkynningakerfi um hættulegar vörur (e. Safety Gate, áður nefnt RAPEX).

IV.

Ákvörðunarorð:

Ólavía og Oliver, Álfheimum 74, 104 Reykjavík, hefur boðið fram á markaði barnaburðarpoka sem ekki getur talist öruggur í skilningi 1. mgr. 8. gr. og 2. mgr. 9. gr. laga nr. 134/1995 um öryggi vöru og opinbera markaðsgæslu.

Með vísan til 1. mgr. 20. gr., sbr. 21 gr., laga nr. 134/1995, um öryggi vöru og opinbert markaðseftirlit er bannað að selja og afhenda „Baby Trage universal 6-1 frá Biéco´s“ sem enn kunna að vera til á lager hjá fyrirtækinu. Sjá myndir í fylgiskjali.

Með vísan til 20. gr., sbr. 21. gr. laga nr. 134/1995 er Ólavíu og Oliver einnig gert að afturkalla umrædda barnaburðarpoka frá Biéco´s og birta opinbera tilkynningu til neytenda um að þeir skuli skila eða eyða vörunni á öruggan hátt í samræmi við ákvæði 1. mgr. 22. gr. laganna.

Versluninni Ólavíu og Oliver ber, með heimild í 2. mgr. 22 gr. laga nr. 134/1995, að endurgreiða kaupendum andvirði vörunnar. Með vísan til 2. mgr. 24. gr. laga nr. 134/1995 skal Ólavía og Oliver ennfremur innkalla vöruna með opinberri tilkynningu til neytenda og birta viðvörun um að þeir skuli skila vörunni í verslunina.

Bann þetta tekur gildi við birtingu ákvörðunarinnar.

Neytendastofa, 14. mars 2019

Tryggvi Axelsson
Forstjóri

Þórunn Anna Árnadóttir

